

Deze week in het lobbymemo:

Verslagen Tweede Kamer

- Begroting Asiel en Migratie
- Begroting Klimaat en Groene groei
- Petitie Oekraïense ontheemden
- Tweeminutendebat Financiën decentrale overheden
- Tweeminutendebat duurzaam vervoer
- Tweeminutendebat externe veiligheid
- Tweeminutendebat Armoede- en Schuldenbeleid
- Tweeminutendebat: Gezond en veilig werken
- Wetgevingsoverleg: Wet tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek
- Rondetafelgesprek: Hervormingsagenda Jeugd
- Tweede termijn wetgevingsoverleg Wet aanpassing termijnen en nabestaandenregeling hersteloperatie toeslagen
- Commissiedebat Hersteloperatie kinderopvangtoeslag

Stemmingen

- Dinsdag 5 november

Commissieagenda Tweede Kamer

Plenaire agenda Tweede Kamer

Brussel

- Hoorzittingen Eurocommissarissen
- Hoorzitting Piotr Serafin
- Kabinetsappreciaties Europese voorstellen (BNC-fiches)
- Consultaties Europese Commissie
- Agenda Europese Comité van de Regio's

Begroting Asiel en Migratie

Dinsdag 5 en donderdag 7 november behandelde de Tweede Kamer de begroting Asiel en Migratie van minister Faber. Het debat bleek enorm gepolariseerd. De coalitiewoordvoerders verdedigen de kabinetsplannen met milde steun van SGP en JA21. Het werd vooral een harde clash met de oppositie die de minister ondeugdelijk begroten verweet.

Aan het debat namen deel: Piri (GL-PvdA), Vondeling (PVV), Podt (D66), Rajkowski (VVD), Bontenbal (CDA), Boomsma (NSC), Van Nispen (SP), Van Zanten (BBB), Van Baarle (DENK), Teunissen (PvdD), Van Meijeren (FVD), Van Dijk (SGP), Ceder (CU), Koekkoek (Volt) en Eerdmans (JA21).

Eerste termijn Kamer

Iedereen, voor- en tegenstanders, vindt dat er na vier maanden ook wel iets gedaan mag worden. In de woorden van Eerdmans: de minister moet niet alleen kakelen maar ook eieren leggen.

Oppositiewoordvoerders als Piri, Podt, Van Nispen, Van Baarle, Teunissen, Ceder en Koekkoek zijn spijkerhard in hun oordeel. Bontenbal, die probeert de 'balans terug te brengen in het asieldebat' is ook kritisch maar formuleert wat diplomatieker.

Ook de minister zelf krijgt er van langs: incompetent, clown, irrelevant; dat zijn termen die door de zaal vlogen. Van Nispen: 'hadden we maar een minister die problemen kon oplossen. Hadden we maar een minister met een hart'. Van Baarle: de minister ziet dingen die er niet zijn; het is paddo-politiek.

Vondeling, Rajkowski, Boomsma en Van Zanten verdedigen de deal van een paar weken geleden. Eindelijk is er een kabinet dat de instroom naar beneden gaat brengen. Ze baseren zich op de [*Staatscommissie Demografische Ontwikkelingen 2050*](#) en de constatering dat de bevolking te hard groeit door migratie. Niet alleen asielmigratie maar toch is er reden daar wat aan te doen.

Vondeling wordt stevig geïnterrupteerd met vooral de vraag waaruit blijkt dat de overeengekomen maatregelen daadwerkelijk de instroom naar beneden brengen en met hoeveel. Welke maatregel doet wat? Ze vindt verder, net zoals Van Zanten, dat Oekraïners een hogere eigen bijdrage voor hun opvang moeten betalen en ook moeten meebetalen aan hun zorgkosten.

Rajkowski wordt het vuur aan de schenen gelegd met vragen als hoe de VVD, met zo'n strenge minister van Financiën, deze begroting kan hebben goedgekeurd; ze is gebouwd op drijfzand. De oppositie weet bij haar op inhoudelijk vlak het meest te bereiken. Zo is het plan van het kabinet gezinshereniging in te perken tot alleen gehuwden. Dat betekent dat de partners van gevluchte LHBTI'ers buiten de boot vallen. Voor hen was het onmogelijk in eigen land te trouwen. Rajkowski erkent dit punt en stelt dat dat ook deze mensen hier naartoe moeten kunnen komen. Ze is ook genuanceerd over het veilig verklaren van delen van Syrië. Ze ziet dat, zolang er geen diplomatieke relaties met Syrië zijn, je niemand gedwongen er naartoe kunt uitzetten. Ze vindt het onwenselijk om diplomatieke relaties met het regime Assad aan te gaan. Ze erkent dat het terugschroeven van het aantal VN-genodigden naar 200 haar het meest pijn heeft gedaan.

Boomsma hield zijn maidenspeech en werd daarom nauwelijks geïnterrupteerd. Van Zanten kreeg helemaal geen vragen van de oppositie.

De oppositie ging helemaal los. Dit beleid is niet gericht op het oplossen van problemen maar op het creëren van chaos. Het is wensdenken en wanbestuur (Piri), treiterbeleid aldus Van Nispen. Bontenbal stelde dat als je de instroom wilt beperken, je de opvang goed moet organiseren totdat het aantal daalt. Anders wordt het chaos en getuigt het van cynisch beleid. Podt labelde het beleid van de minister als politiek amateurisme.

De beleidsvoorstellen kunnen op weinig waardering rekenen. Tot op heden werkt er niets en wat er werkt, de Spreidingswet, wordt ingetrokken. De logica hiervan ontgaat de oppositiewoordvoerders. Zij vragen de minister ook waarom ze zo weinig spreekt met de medeoverheden.

Het grootste punt van zorg zijn de enorme bezuinigingen op COA en IND vanaf '27. Die zullen alleen maar leiden tot nog grotere werkachterstanden bij die diensten en daarmee tot chaos. Ook invoering van het 2-statusstelsel zal IND verder belasten. Door de reguliere opvang te beperken tot 25.000 plaatsen, voorspellen mensen als Ceder dat opvang in hotels en boten nodig blijft, waarmee de kosten zullen exploderen. Exact het tegenovergesteld van wat de minister beoogt te bereiken. Podt gaat in op de verlaging van het normbedrag voor de opvang van Oekraïense ontheemden door gemeenten. Ze vraagt wat de minister daarmee voor ogen heeft. [zie ook het artikel elders in dit memo over de aanbidding van een petitie door de VNG hierover, red.] Kortom: de nu voorliggende begroting is flutwerk in de ogen van de oppositiewoordvoerders. Volgens Podt staan de Kamerleden niet alleen in dit oordeel: zo maakt ook de Algemene Rekenkamer zich grote zorgen over het gepresenteerde. Vooral vanwege de bezuinigingen op COA en IND.

Ceder presenteerde een [eigen migratievisie](#) van de ChristenUnie; die verder in het debat niet meer aan de orde kwam. Van Nispen vroeg aandacht voor een al wat ouder voorstel van de SP om een migratiequotum van 40.000 per jaar in te voeren.

Eerste termijn minister Faber

Het debat werd donderdag voortgezet met de eerste termijn van minister Faber. Het kostte haar en de oppositiewoordvoerders bij tijd en wijle moeite hun irritatie te onderdrukken.

Faber trapte af met een inleiding met als strekking dat Nederland vol is, dat er geen mens meer bij kan en dat zij de eerste minister is die het helemaal anders gaat doen. Want de kiezer heeft om deze maatregelen gevraagd. Ze heeft ook het lokale bestuur nodig, omdat de Spreidingswet wordt ingetrokken en vervangen door ander beleid, nl. de doorstroomlocaties. Daar gaan statushouders naartoe, want zij hebben net zoveel rechten als Nederlanders maar ook niet meer.

Het betoog van de minister liep vast in het zinnetje dat haar beleid er op gericht is de allerzwaksten te beschermen. Van Nispen pakte dat op om te vragen waarom ze dan uitgerekend het aantal UNHCR-uitgenodigden van 500 naar 200 terugbracht. Zo ontspon zich de eerste rel van de dag. Faber gaf een uitleg die kant nog wal raakte – 'Ik ga over de mensen die in Ter Apel asiel aanvragen.' – tot grote frustratie van Van Nispen, Piri, Bontenbal, Podt, Van Baarle en Koekkoek. Want ze wekte toch sterk de indruk geen idee te hebben waarover ze sprak. Kon er daarom niet beter geschorst worden zodat de minister zich kon laten informeren. Bosma redde haar door voor te stellen de lunchpauze wat te verlengen, zodat de minister daarna op de kwestie terug kon komen. Na de lunch legde ze uit dat het aantal naar beneden is bijgesteld omdat Nederland vol is en er geen woningen meer zijn.

Degelijkheid begroting

Het debat over dit onderdeel van de beantwoording van de minister werd het grootste gevecht. Elke oppositiewoordvoerder toog naar de interruptiemicrofoon om aan te tonen dat de begroting op drijfzand was gebouwd. De draconische bezuinigingen op IND en COA, zo'n 80 à 85 %, vanaf '27 kunnen niet realistisch zijn. Uiteindelijk zal blijken dat er meer mensen zijn die opvang nodig hebben. Dan is de opvang afgebouwd tot 25.000 plekken en zal er toevlucht moeten worden genomen tot hotels en boten, die, zoals bekend, schreeuwend duur zijn. Dus in plaats van kostenbesparingen te bereiken, zullen de kosten exploderen. Piri liet zien dat het verschil tussen de 25.000 plekken die in de begroting staan en de 135.000 en 166.000 in de meerjarenprognose voor resp. '27 en '28, wel tot problemen móet leiden. Zelfs Diederik van Dijk (SGP) vond het loslaten van de buffernorm van 41.000 plekken, een vorm van wensdenken.

Gaandeweg het debat bleek ook dat, naast de bezuinigingen op COA en IND, de kosten voor de doorstroomlocaties zowel niet op de begroting van A&M staan als op die van VRO. Podt vroeg zich vertwijfeld af hoe die dan worden betaald.

Faber gaf geen krimp. Dit is het beleid. De instroom gaat omlaag, dat levert miljarden op en daar kun je voor Nederlanders veel mooie dingen voor doen. Zij brengt dat voor elkaar, anders dan haar voorgangers die de kosten alleen maar lieten oplopen. Als op basis van de nieuwe meerjarenprognose zal blijken dat er extra middelen nodig zijn, dan zal dat bij Voorjaarsnota geregeld worden. Deze redenering werd door de coalitiewoordvoerders gevolgd: het is regulier begrotingsbeleid om op grond van nieuwe info de budgetten aan te passen en dat doen zij nu ook.

Indammen toestroom

Faber wil dat 'Dublin' weer wordt nageleefd, zoals inmiddels ook is opgenomen in het EU-Migratiepact. Dat komt erop neer dat iedereen die via België en Duitsland hier asiel aanvraagt, teruggestuurd zou moeten worden. Alleen mensen die via Schiphol komen, zouden in procedure kunnen komen. De minister wil de bewijslast, dat iemand is gevlucht uit vrees voor vervolging, meer bij de vluchteling leggen. Teunissen maakt een punt van het schrappen van recht op gezinshereniging van ongehuwden. Dat raakt LHBTI'ers. Volgens Faber hangt dat af van de asielaanvraag.

Grenzen

De minister ging vooral in op migratiedeals, van de EU en bilateraal. Volgens Faber verdwijnt de noodzaak niet de binnengrenzen te bewaken, nu blijkt dat de instroom aan de buitengrenzen van de EU afneemt. Ze zal de Kamer informeren over nieuwe ontwikkelingen als terugkeerhubs. Er komen vergunningen voor bepaalde tijd, zodat oorlogsvluchtelingen terug kunnen keren als hun land van oorsprong weer veilig is. Dit punt leidt tot een stevige discussie over ambtsberichten over Syrië. De vraag of er weer diplomatieke betrekkingen aangeknoopt moeten worden, werd door Faber naar haar collega van BuZa verwezen.

Opvang en Doorstroom

De minister bezweert dat ze gemeenten en provincies nodig heeft. Bontebal maakt een punt van de medewerking van gemeenten aan doorstroomlocaties. Faber verwacht daar geen wrijving. Er komen nl. aanvankelijk statushouders te wonen maar, als later de instroomcijfers dalen, is er ook plek voor starters en noodzoekers. Dat is in haar ogen een win-win situatie voor gemeenten. Er zijn gemeenten die hier belangstelling voor hebben. De minister is ook in gesprek met een derde gemeente om Ter Apel te ontlasten.

In tweede termijn moest ze toegeven dat ze over grensbewaking (die eind november moet ingaan) nog geen contact met burgemeesters of CdK's in de grensregio's had gehad. Daarvoor hield ze vol dat ze wel contact met gemeenten en CdK's over opvang had, ofwel door haarzelf of op ambtelijk niveau. Dat hield ze nog vol zelfs toen Bontenbal meldde tijdens het debat berichten van burgemeesters te krijgen dat er geen contact was.

De Spreidingswet zal door de minister worden ingetrokken. Dat zal gebeuren in een pakket met andere wetsvoorstellen als de asielnoodmaatregelenwet, over de doorstroomlocaties en het schrappen van de gemeentelijke taakstelling. Het pakket zal voor de kerst ter advisering aan de Raad van State worden aangeboden.

Zolang de Spreidingswet er is, blijft hij van kracht en moeten gemeenten er naar handelen. De CdK's hebben hun plannen voor opvang ingeleverd bij de minister. Na analyse daarvan is er verder overleg met de CdK's en het lokaal bestuur nodig voor het einde van het jaar.

Podt maakte nog een punt van de opvang van Oekraïners en de verlaging van het normbedrag voor gemeenten met 30%. Faber verwijst naar het onafhankelijk onderzoek en naar het feit dat gemeenten, als ze er financieel niet uitkomen, een beroep op een financieel vangnet kunnen doen.

Amendementen en moties

Amendementen

- 36600 XX – 08: Amendement van de leden Van Nispen en Koekkoek ter vervanging van nr. 6 over het inzetten van 20 miljoen euro voor het verbeteren van de opvang en omstandigheden van kinderen in plaats van voor de opvang in hotels en cruiseschepen. Ontraden;
- 36600 XX – 09 : Amendement van het lid Diederik van Dijk (SGP) over budget voor een vrijwilligersvergoeding voor gastgezinnen die een statushouders tijdelijk opvangen. Ontraden;
- 36600 XX – 10: Amendement van het lid Koekkoek c.s. ter vervanging van nr. 7 over het beschikbaar stellen van een eenmalig bedrag van 16 miljoen euro aan gemeenten ter financiering van de LVV in 2025. Ontraden.

Moties

In tweede termijn zijn er 38 moties ingediend. Die zijn [hier](#) te vinden. De volgende zijn voor gemeenten vooral van belang:

- Motie van de leden [Piri en Podt](#) over de normbedragen voor de opvang van Oekraïense ontheemden op het huidige realistische niveau houden. Ontraden;
- Motie van het lid [Vondeling](#) over stoppen met het weggeven van huizen aan statushouders ten koste van Nederlanders. Aangehouden;
- Motie van het lid [Podt](#) over kleinschalige reguliere voorzieningen blijven faciliteren en gemeenten die hierom verzoeken welwillend tegemoet treden. Oordeel Kamer;
- Motie van de leden [Boomsma en Van Zanten](#) over het stimuleren van woningdelen bij alleenstaande statushouders. Oordeel Kamer;
- Motie van de leden [Boomsma en Van Zanten](#) over op korte termijn een regeling treffen waardoor werkende Oekraïense ontheemden gaan betalen voor zorgkosten. Oordeel Kamer;
- Motie van het lid [Boomsma](#) over het vereenvoudigen, versnellen en zo mogelijk schrappen van de tewerkstellingsvergunning voor asielzoeker. Aangehouden tot begroting SZW;

- Motie van de leden [Van Nispen en Rajkowski](#) over in overleg met gemeenten en werkgevers met voorstellen komen om nieuwkomers zo snel mogelijk na binnenkomst de Nederlandse taal te laten leren. Ontraden, hoort bij SZW thuis;
- Motie van het lid [Van Nispen](#) over de Spreidingswet niet intrekken en zorgen voor meer opvang in de rijkste gemeenten. Ontraden;
- Motie van het lid [Van Nispen](#) over zo snel mogelijk stoppen met het spekken van commerciële opvangpartijen en zorgen voor voldoende kleinschalige opvang onder regie van COA en gemeenten. Ontraden;
- Motie van het lid [Van Nispen](#) over ervoor zorgen dat mensen die niet uitgezet kunnen worden of mensen met psychische stoornissen niet op straat terecht komen. Ontraden;
- Motie van het lid [Van Nispen](#) over praktische en juridische belemmeringen wegnemen om ervoor te zorgen dat asielzoekers eerder aan het werk kunnen. Ontraden;
- Motie van de leden [Van Baarle en Podt](#) over zo snel mogelijk tot duidelijkheid komen over hoe de versnelde procedure voor de tewerkstellingsvergunning voor asielzoekers gerealiseerd wordt. Ontraden;
- Motie van de leden [Van Baarle en Podt](#) over actief voorkomen dat mensen als gevolg van de stopzetting van de rijksfinanciering van de Ivv-voorzieningen op straat komen te overlijden. Ontraden;
- Motie van de leden [Diederik van Dijk en Bontenbal](#) over ook na 2026 in de rijksbegroting een vaste capaciteit van 41.000 opvangplekken borgen. Ontraden;
- Motie van het lid [Eerdmans](#) over de Spreidingswet zo snel mogelijk intrekken. Oordeel Kamer.

Dinsdag 12 november wordt over de moties gestemd, over de amendementen in december na afloop van alle begrotingsdebatten.

Begroting Klimaat en Groene groei

Klimaatdoelen

Meer dan de helft van het debat ging op aan de klimaatdoelen. De klimaat- en energieverkenning liet zien dat er nog maar 5% kans is dat ze worden gehaald.

Dat raakt gemeenten doordat een extra pakket aan maatregelen deels door hen zal moeten worden uitgevoerd. Maar er ligt nu nog niets.

De voltallige oppositie ging er op dit punt hard in. Er moet meer gebeuren, wat gaat de minister doen en wanneer komt daar duidelijkheid over? Daarbij werd verwezen naar de Klimaatwet en het doel van 55% CO2 reductie.

We kunnen de klimaatdoelen nog steeds halen, zegt Koekkoek (Volt), maar dan moeten we wel snel de juiste keuzes maken. Waarom wacht het kabinet tot volgend jaar met nieuw beleid?

Kortetermijndenken heeft geleid tot consumptie op korte termijn in plaats van investeringen voor de langere termijn, stelt Bontenbal (CDA) vast. Mede daardoor schiet het klimaatbeleid tekort en zijn de doelen uit zicht geraakt. Is het niet beter om die dan ook aan te passen?

De coalitiepartijen BBB en PVV zien het echter anders. Een pas op de plaats is nodig, zegt Vermeer (BBB). Het beleid richt zich in zijn ogen te veel op kortetermijndoelen. Hij wil koers houden op een duurzame toekomst, maar het beleid moet realistischer en pragmatischer. Dat kan bijvoorbeeld met investeringen in kernenergie en waterstof. Forum vindt klimaatverandering nog steeds een hoax en de PVV vindt het gewoonweg te duur en te weinig opleveren.

Alleen NSC en VVD zien het nog zonnig in. De klimaatdoelen raken wel uit zicht maar daarom moeten we drempels weghalen, betoogt Postma (NSC). De minister doet dat al, bijvoorbeeld door het plaatsen van extra transformatorhuisjes, maar er is een extra pakket nodig. We zijn goed op weg om de doelen te halen, zegt Erkens (VVD), maar er moet een tandje bij. Belangrijk is volgens hem dat de infrastructuur wordt versterkt, met name voor elektriciteit en waterstof. Hij pleit voor het schrappen van bureaucratische regels en een snellere vergunningverlening en RO procedures.

Het halen van het doel is nu uit zicht, erkent de minister. Daarom komt ze in het voorjaar met een extra pakket. De inzet is om daarmee weer binnen de bandbreedte van de berekeningen van het Planbureau voor de Leefomgeving te komen. Maar een inkijk op hoe, wat en wanneer ging ze niet op in en dat maakte vooral Kröger heel boos. De KEV en klimaatnota maken immers al keuzes duidelijk. Keuzes die BBB, PVV niet willen maken en vooral de progressieve oppositie uitlegde als een kabinetscrisis in vorming. CU en CDA willen ook meer maatregelen met uitzondering van de landbouwsector. Maar de minister gaf geen krimp, ze wil inzetten op de volgende drie sporen:

1. Pakket extra maatregelen, bij de voorjaarsnota komt helderheid;
2. Snelheid maken in wat al is afgesproken;
3. Focus op de uitvoering houden en plannen omzetten in acties en barrières in de uitvoering wegnemen. Ook dat is voor haar reden nu niet met nieuw beleid te willen komen. De uitvoering loopt immers nu al vast, dus de uitvoering van nieuw beleid ook.

Jojo beleid

Koekkoek (Volt)vraagt om stabiel en voorspelbaar beleid voert. Grinwis (ChristenUnie) is het daarmee eens. We moeten volgens hem af van "zwabberbeleid", zoals het weer schrappen van de verplichte (hybride) warmtepomp. Flach (SGP) spreekt zich ook uit tegen "jojobeleid". Hij wil mét de industrie de productie verduurzamen en bedrijven niet over de grens duwen door te strenge regels. Ook GLPvdA spreekt zich uit op jojo beleid en benoemt daarbij het afschaffen van de salderingsregeling

Rol minister

Er zijn verschillende ministeries verantwoordelijk voor verduurzaming en de circulaire economie, stelt Grinwis (ChristenUnie) vast, maar maatregelen gaan niet allemaal in dezelfde richting. Hoe pakt de minister haar rol als systeemverantwoordelijke op?

De plannen van het kabinet leiden niet tot groene groei maar tot grijze krimp, zegt Rooderkerk (D66). Zij spoort de minister aan tot meer ambitie en leiderschap. Voorstellen die leiden tot extra uitstoot, moeten wat haar betreft worden gecompenseerd. De PvdD wil dat de minister van KGG plannen van andere ministers tegenhoudt als daardoor de opgave wordt vergroot. Hermans zal er goed op letten zei ze.

Betaalbaarheid

De tijd dat klimaatbeleid als leuk, nuttig werd gevonden en leidt tot innovatieve bedrijven en producten is voorbij. Alles draait om de betaalbaarheid van de transitie.

Het is goed dat de energiebelasting op gas omlaaggaat, vindt Kops (PVV), en dat de warmtepomp niet langer verplicht is. Het halen van klimaatdoelen moet volgens hem (en VVD, BBB) draagbaar, haalbaar en uitvoerbaar zijn. De betaalbaarheid en de leveringszekerheid mogen niet onder druk komen te staan.

Het tegengaan van klimaatverandering moet de hoogste prioriteit krijgen, vindt Kröger (GroenLinks-PvdA). Maar dat moet wel met een sociale klimaatanpak. Dit betekent onder andere dat energiearmoede wordt bestreden en dat vervuiling een eerlijke prijs krijgt.

Het beleid moet meer gericht worden op mensen met een laag of middeninkomen, vindt Beckerman (SP). Ze wil onder andere huizen met een laag energielabel sneller verduurzamen, het openbaar vervoer goedkoper maken en extra geld vrijmaken voor de [FIX-brigade](#).

Het kabinet lijkt extra maatregelen te willen nemen om klimaatdoelen te halen, stelt Eerdmans (JA21) vast. Hij wil de garantie dat die niet leiden tot nog hogere kosten voor huishoudens of bedrijven. Energiebesparing, bijvoorbeeld door het isoleren van woningen, is een belangrijke manier om de energierekening van huishoudens omlaag te brengen. Het energiefonds kan daarvoor volgens de minister gebruikt worden. Maar dit fonds is vooral bedoeld voor het direct helpen van mensen die hun energierekening niet kunnen betalen, zegt Postma (NSC). Voor het isoleren van woningen zijn volgens haar al andere potjes.

Het aantal mensen dat hun energierekening niet meer kan betalen stijgt, stelt Beckerman (SP) vast, en het kabinet doet daar veel te weinig tegen. Het is niet zo dat we mensen in de kou laten staan, reageert Hermans, maar de middelen zijn beperkt. Ze wijst onder andere op het [Social Climate Fund](#). Meerdere fracties willen dat de opbrengst van ETS2 niet in de algemene middelen verdwijnt maar terugvloeit naar de huishoudens en bedrijven die het immers ook betalen met een hogere energierekening. Flach (SGP) oppert om dit geld ook te gebruiken voor leningen met 0% rente in het Warmtefonds.

Energie-infrastructuur

Netcongestie is een belemmering voor verduurzaming. Hermans wil afspraken maken met sectoren om het elektriciteitsnet slimmer en flexibeler te gebruiken. Maar het moet ook uitgebreid en verzaamd worden.

Zorgt netcongestie ervoor dat huizen niet aangesloten kunnen worden op het elektriciteitsnet? Kops (PVV) wil dat het kabinet prioriteit geeft aan het aansluiten van nieuwe woningen. De minister verzekert dat dit gebeurt. Er zijn op dit moment ook geen wachtrijen om woningen aan te sluiten.

Als projecten voor de energie-infrastructuur, bijvoorbeeld voor het transport van waterstof, niet doorgaan of vertraging oplopen, lukt het niet om te verduurzamen en doelen te halen, waarschuwt Erkens (VVD). Door er projecten van nationaal belang van te maken kunnen procedures volgens hem versneld worden.

CDA en VVD benoemen drie kritische en belangrijke projecten waar haast mee moet worden gemaakt om die voor 2030 te realiseren, omdat ze voor de verduurzaming van onder andere de industrie zo cruciaal zijn: de waterstofbackbone, de Delta Rhine Corridor en Aramis, het grote CCS-project. De minister is het daar mee eens.

Waarom betalen Nederlandse bedrijven en burgers via de netwerktarieven mee aan de export van windenergie? Dit is oneerlijk en onlogisch, vindt Vermeer (BBB). De minister zet zich op Europees niveau in voor een eerlijke verdeling van de kosten en harmonisatie van netwerktarieven. Daarnaast loopt het [ibo Bekostiging Elektriciteitsinfrastructuur](#), waarin ook wordt gekeken naar andere mogelijkheden om de kosten te verdelen.

Wijkaanpak

Meerdere fracties van de oppositie willen de energierekening verlagen door woningen aan te pakken en te isoleren. Kröger en Beckerman waren daar het scherpst in. Kröger wil een grootschalige wijkaanpak vormgeven om energiearmoede echt aan te pakken en eigen opgewekte stroom voor iedereen beschikbaar moet zijn. Minister Hermans vindt energiebesparing en verduurzaming van woningen een heel belangrijke route om bij te dragen aan een betaalbare energierekening. Ze komt niet met nieuw beleid of informatie want verwijst naar de uitfasering van huurwoningen met een slecht energielabel en steun voor huishoudens via het Nationaal Isolatieprogramma. Bij de oprichting van het energiefonds,

wordt ook gekeken hoe in de samenwerking met partijen naar verduurzamingsmaatregelen, juist om de energiearmoede aan te pakken. Dat pakt ze samen op met collegaministers van VRO en Sociale Zaken. Op gemeentelijk niveau zijn er ook nog middelen die gericht ingezet kunnen worden voor de aanpak van energiearmoede. Die zitten nu nog in de SPUK-regelingen. En het Warmtefonds blijft bestaan en gaat gewoon door. Huishoudens met een laag inkomen kunnen bij dit fonds tegen 0% rente een lening afsluiten om bijvoorbeeld zonnepanelen aan te schaffen.

Wind op land

In het debat was een discussie over windturbines op land. De PVVV en BBB willen er niet meer aan en verwijzen naar het regeerprogramma waarin staat dat woningbouw prioriteit krijgt boven windparken. Ook vindt BBB dat windturbines leiden tot gezondheidsschade. Ook Ja21 verwijst daarnaar, zij willen een eenvoudige afstandsnorm van tien keer de masthoogte tot de bewoners bij die windturbineparken moeten zijn. (met een tiphoogte van inmiddels 250 meter wordt dat een afstand van 2,5 km tot woningen en in feite een aanlegstop, red)

De regionale energiestrategieën die door gemeenten en provincies zijn vastgesteld moeten daarom worden opgebroken aldus Alexander Kops van de PVV.

De minister werd enigszins aan het haken gebracht in haar antwoord waarin ze tot zes keer herhaalde dat alle bestaande RES 1.0 plannen zijn vastgesteld in de gemeenteraden en ze niet van plan is (of in staat is) deze open te breken. Ze geeft aan dat de staatssecretaris van IenW nu werkt aan een AMvB om nieuwe afspraken en nieuwe uitgangspunten van het kabinet een plek te geven. Die gaan straks gelden bij het maken van nieuwe RES-/wind op landplannen.

Warmtenetten

Dit najaar wordt de Wet collectieve warmtevoorziening (Wcw) behandeld in de Tweede Kamer. Een belangrijk punt daarin is het aandeel publiek eigendom van de energie-infrastructuur (warmtenetten). De minister staat voor dat het meerderheidsaandeel publiek eigendom wordt. Silvio Erkens (VVD) stelt in twee zinnen dat zijn fractie daar geen voorstander van is. 'Het sloopt de investeringsbereidheid bij bedrijven' zegt hij, 'en gemeenten hebben de uitvoeringskracht' niet. Ook vindt hij dat het overkopen van warmtenetten de overheden te veel geld gaat kosten. De VVD wil liever de mogelijkheid van een privaat meerderheidsaandeel in combinatie met een nationale warmtedeelname.

Postma (NSC) wil van de minister weten hoe het zit met de betaalbaarheid van de warmtenetten en vraagt om voorbeeldberekeningen van diverse huishoudens.

De minister gaat hier mondeling niet op in en verwijst naar het komende (nog te plannen) wetgevingsoverleg over de Wcw. Ondertussen bleek dat zij in de schriftelijke beantwoording op de vragen van de VVD in de eerste termijn resoluut afstand nam van haar partijgenoot. Publiek eigendom is hard nodig en het overkopen van de infrastructuur zal plaatsvinden aan de hand van correcte onderhandelingen die recht doen aan de marktbelangen. Buiten de huidige energiebedrijven is er genoeg bereidheid in de markt om te investeren. In haar antwoordtermijn kwam de VVD er niet meer op terug.

Moties ingediend tijdens het debat

Ontraden tenzij anders aangegeven, uitspreekmoties krijgen geen oordeel

- Motie van het lid Kröger c.s. over de inschatting door het PBL van de effecten van de extra maatregelen voor de klimaatdoelen met de Voorjaarsnota naar de Kamer sturen
- Motie van de leden Kröger en Beckerman over in het aanvullende klimaatpakket maatregelen nemen om kwetsbare huishoudens te ondersteunen Oordeel Kamer
- Motie van het lid Kops over het uitgangspunt "woningbouw boven windmolens bij concurrentie om grond in nieuw te bestemmen gebieden" laten doorwerken in de Regionale Energiestrategieën
- Motie van het lid Kops over huishoudens met blokverwarming volledig in aanmerking laten komen voor energievergoedingsmaatregelen
- Motie van het lid Rooderkerk over de maatregelen die het kabinet meeneemt in de klimaatbesluitvorming in het eerste kwartaal van 2025 met de Kamer delen
- Motie van het lid Rooderkerk c.s. over de Kamer bij de Voorjaarsnota informeren over creatieve manieren om jongeren beter en structureler te betrekken bij het klimaatbeleid Oordeel kamer
- Motie van het lid Rooderkerk c.s. over maatregelen om de impact van voorstellen met een negatieve klimaatimpact te beperken
- Motie van het lid Erkens c.s. over ervoor zorgen dat de benodigde infrastructuur voor het halen van de klimaatdoelen zo snel mogelijk wordt gerealiseerd oordeel kamer
- Motie van de leden Erkens en Vermeer over de bijmengverplichting groen gas in het eerste kwartaal van 2025 naar de Kamer sturen oordeel kamer
- Motie van de leden Erkens en Postma over na de publicatie van het ibo Bekostiging Elektriciteitsinfrastructuur kiezen voor maatregelen die het gelijke speelveld op het gebied van elektriciteit zo veel mogelijk herstellen oordeel kamer
- Motie van de leden Erkens en Bontenbal over in Q2 van 2025 een SMR-strategie publiceren waarin wordt ingegaan op de actiepunten en voorstellen uit de gepresenteerde actieagenda voor SMR's oordeel kamer
- Motie van de leden Bontenbal en Flach over de Europese standaarden voor stikstofnormering gebruiken bij de vergunningverlening voor industriële installaties die overgaan op waterstofverbranding
- Motie van de leden Bontenbal en Vermeer over een onderzoek naar hoe de raffinageroute eruit moet zien om maximaal bij te dragen aan de verduurzamingsdoelstellingen van de industrie
- Motie van het lid Postma c.s. over onderzoeken hoe het EU Social Climate Fund ingezet kan worden om ook in de toekomst over een vorm van een energiefonds te kunnen beschikken
- Motie van het lid Postma c.s. over alles in gereedheid brengen om het energiefonds vanaf 1 januari 2025 te kunnen inzetten
- Motie van het lid Postma c.s. over in het plan voor het EU Social Climate Fund aandacht besteden aan lastenstijgingen voor aangeslotenen op een warmtenet
- Motie van het lid Postma c.s. over voor het wetgevingsoverleg over de Wet collectieve warmte inzicht verschaffen in de gevolgen van kostengebaseerde tariefregulering in combinatie met flankerend beleid oordeel kamer
- Motie van het lid Beckerman c.s. over nieuwe gaswinning in Ternaard tegenhouden (36600-XXIII)
- Motie van de leden Beckerman en Teunissen over zo veel mogelijk van de opbrengsten van ETS2 terecht laten komen bij het verduurzamen van huishoudens
- Motie van de leden Beckerman en Teunissen over onderzoeken hoe met een progressieve energiebelasting de aan ET52 gekoppelde kosten voor huishoudens kunnen worden gecompenseerd

- [Motie van de leden Vermeer en Postma over een gesprek met de Duitse overheid over een uniforme procedure voor bouwprojecten in de grensregio](#)
- [Motie van het lid Vermeer over een moratorium op de uitrol van windturbines op land met een tiphoogte van meer dan 50 meter](#)
- [Motie van de leden Teunissen en Beckerman over voor de voorjaarsbesluitvorming onderzoeken hoeveel CO2-reductie kan worden behaald met een verbod op privévliegthuigen](#)
- [Motie van het lid Teunissen over voor het eind van het jaar in kaart brengen welke gedrags- en levensstijlaanpassingen leiden tot de grootste vermindering van broeikasgasemissies oordeel kamer](#)
- [Motie van het lid Teunissen over geen beleid voeren dat nadelig is voor het behalen van de klimaatdoelen](#)
- [Motie van het lid Van Houwelingen over uitspreken dat er vooralsnog geen aanwijzingen zijn dat klimaatverandering gevaarlijk is](#)
- [Motie van het lid Van Houwelingen over uitspreken dat er geen klimaatcrisis is](#)
- [Motie van het lid Van Houwelingen over uitspreken dat "groene groei" een oxymoron is](#)
- [Motie van het lid Flach c.s. over de regeling 6-25 in gepaste vorm meerjarig openstellen oordeel kamer](#)
- [Motie van de leden Grinwis en Rooderkerk over een overzicht van het geagendeerde beleid dat de komende jaren leidt tot minder dan wel meer broeikasgasreductie, maar nog niet was meegenomen in de KEV 2024 oordeel kamer](#)
- [Motie van de leden Teunissen en Beckerman over een onderzoek naar maatregelen om de CO2-uitstoot van de hoogste inkomensgroepen substantieel te verminderen](#)
- [Motie van het lid Koekkoek over de Subsidieregeling Emissieloze Bedrijfsauto's verlengen en dit dekken door rode diesel niet te implementeren](#)
- [Motie van het lid Eerdmans over de garantie dat eventuele aanvullende klimaatmaatregelen niet leiden tot nog hogere kosten voor huishoudens en bedrijven](#)
- [Motie van het lid Eerdmans over geen vergunningen voor windturbineprojecten totdat er meer duidelijkheid is over de gezondheidseffecten](#)
- [Motie van het lid Eerdmans over uitspreken dat de klimaatdoelstellingen van 2030 niet heilig zijn](#)
- [Motie van het lid Eerdmans over de ambitie voor kernenergie naar boven bijstellen oordeel kamer](#)
- [Motie van het lid Eerdmans over stoppen met klimaatburgemeesters](#)

Amendementen

U kunt hier [de amendementen vinden](#). Ze zijn op één na, allemaal ontraden vanwege de dekking (vaak met kernenergiegeld) of in strijd zijn met het regeerprogramma. De ontraden amendementen beogen meer geld om energiearmoede te bestrijden, bezuinigingen op energiecoöperaties, groene batterijen of subsidies voor particulieren terug te draaien, meer geld voor warmtenetten enz.

Het amendement dat oordeel Kamer kreeg is van de SGP en gaat over energiebesparing van de industrie. Het oordeel werd pas positief nadat de SGP toezegde het amendement aan te passen naar een eenmalige subsidie van 1 miljoen euro in plaats van vijf keer 1 miljoen euro.

Petitie Oekraïense ontheemden

Voor aanvang van het debat over Asiel en Migratie bood de VNG op dinsdag 5 november een [petitie](#) aan over de opvang van Oekraïense ontheemden aan de leden van de Vaste Commissie voor Asiel en Migratie. Die opvang piept en kraakt. De VNG deed een klemmend beroep op de Tweede Kamer en het rijk om deze opvang houdbaar en uitvoerbaar te houden. Mark Boumans, voorzitter van de Tijdelijke Commissie Asiel & Migratie (TCAM), overhandigde de petitie aan, vergezeld door een aantal leden van TCAM: Emile Jaensch, burgemeester van Oegstgeest, Sander de Rouwe, burgemeester van Kampen, Jan Hamming, burgemeester van Zaanstad en Maarten Everling, wethouder te Bernheze. De petitie werd in ontvangst genomen door de ondervoorzitter van de Kamercommissie, Rachel van Meetelen (PVV), in aanwezigheid van Songül Mutluer (GL/PvdA), Diederik Boomsma (NSC), Michiel van Nispen (SP) en Anne-Marijke Podt (D66).

Tweeminutendebat Financiën decentrale overheden

De plenaire afronding van het beladen commissiedebat van 1 oktober vond plaats op woensdag 6 november. SGP, SP, GL/PvdA, D66 en BBB hadden spreektijd aangevraagd. VVD, NSC en PVV hadden zich wel aangemeld voor het debat, maar 0 minuten spreektijd aangevraagd. Van Nispen (SP) en Chakor (GL/PvdA) maakten hier opmerkingen over.

Naast de 11 ingediende moties (waarvan 9 over gemeenten gingen) stelde Chakor ook een vraag over de eerder aangenomen motie-Bromet/Mohandis die oproept om de financiële afspraken wettelijk te verankeren. Minister Uitermark heeft geen antwoord gegeven op deze vraag. Op de motie van D66 over een ruimer belastinggebied antwoordde de minister dat het kabinet geen plannen heeft om werk te maken van een ruimer eigen belastinggebied. Wingelaar (NSC) liep daarop naar de interruptiemicrofoon, omdat zij het vreemd vond dat het kabinet afstapt van het vorige kabinetsbeleid: de nieuwe financieringssystematiek was immers geïntroduceerd met de belofte dat er ook naar het eigen belastinggebied van gemeenten zou worden gekeken. “er kan wel naar worden gekeken,” gaf de minister daarop toe. Toch werd de motie ontraden.

Ingediende moties

- 36600-B-10 Motie [Flach](#) over een verkenning naar een structureel correctiemechanisme op basis van de daadwerkelijke meerjarenontwikkeling van de inflatie. Ontraden;

- 36600-B-11 Motie [Flach en Chakor](#) over de normeringssystematiek voor de ontwikkeling van het Gemeentefonds nauwer laten aansluiten bij de noodzakelijke kosten van gemeenten. Ontraden;
- 36600-B-12 Motie [Chakor en Van Nispen](#) over het inzichtelijk maken van de financiële effecten en de voor- en nadelen van de nieuwe berekeningswijze voor het accres. Oordeel Kamer;
- 36600-B-13 Motie [Chakor c.s.](#) over een onafhankelijk onderzoek naar de impact en de efficiëntievoordelen van de samenvoeging van de SPUK's met de algemene uitkering. Aangehouden;
- 36600-B-14 Motie [Chakor en Flach](#) over onderzoeken welke minimumleefbaarheidsnormen noodzakelijk zijn voor voorzieningen om brede welvaart in alle regio's te garanderen. Ontraden;
- 36600-B-15 Motie [Rooderkerk en Sneller](#) over in de analyse van de doorwerking van het regeerprogramma komen tot een gedeeld beeld van de grootte van de totale disbalans tussen taken en middelen. Ontraden;
- 36600-B-16 Motie [Rooderkerk en Sneller](#) over bij de aankomende voorjaarsbesluitvorming komen met concrete voorstellen voor de uitbreiding van het lokale belastinggebied. Ontraden;
- 36600-B-17 Motie [Van Nispen](#) over gemeenten voortaan volledig compenseren voor de stijgende inflatie. Ontraden;
- 36600-B-18 Motie [Van Nispen en Chakor](#) over de onderuitputting voor het jaar 2026 inzetten om de bezuinigingen op de gemeenten in 2026 en 2027 te dempen. Ontraden.

De Tweede Kamer stemt op dinsdag 12 november over de ingediende moties.

Tweeminutendebat duurzaam vervoer

VVD en PVV vragen hoe een eerder aangenomen motie om zero emissiezones kunnen worden tegengehouden wordt uitgevoerd.

Staatsecretaris Jansen onderzoekt de mogelijkheden met alle betrokkenen waaronder de Kamer, de sectorpartijen, gemeenten, ondernemers en ten slotte ook van het kabinet als geheel. Dit proces vraagt helaas meer tijd dan hij zou willen. Er komt binnenkort een voorstel naar de ministerraad

Moties ingediend tijdens het debat:

- [Motie van de leden Veltman en Bamenga over bewerkstelligen dat ook actuele laadpastarieven digitaal openbaar beschikbaar worden oordeel kamer](#)
- [Motie van de leden Thijssen en De Hoop over de mogelijkheden onderzoeken om de kleefarieven te stoppen en de transparantie over tarieven te verbeteren ontraden](#)

Tweeminutendebat externe veiligheid

Moties ingediend tijdens het debat:

- [Motie van het lid Bamenga over voor het einde van het jaar alle lozingen van pfas en zeer zorgwekkende stoffen volledig in kaart brengen ontraden](#)
- [Motie van de leden Thijssen en Gabriëls over op korte termijn met de bevoegde gezagen in gesprek treden over de problemen rondom de minimalisatieverplichting oordeel kamer](#)
- [Motie van het lid Kostic over bij waterbouwprojecten Rijkswaterstaat opdragen geen staalslakken te gebruiken ontraden](#)
- [Motie van de leden Kostic en Bamenga over de provincies tegemoetkomen met hulpmiddelen om de toetsing bij bedrijven op de uitstoot van ziekmakende stoffen te verbeteren oordeel kamer](#)

Tweeminutendebat Armoede- en Schuldenbeleid

Woensdag 6 november werd het debat over Armoede- en schuldenbeleid plenair afgerond. Er werden in totaal zeven moties ingediend. Het oordeel van de staatssecretarissen Nobel staat er achter:

- Motie van het lid [Lahlah](#) over de envelop groepen in de knel niet meer inzetten voor het ontwikkelen van regulerend beleid. Ontraden;
- Motie van de leden [Lahlah en Ceder](#) over de beslagvrije voet zo spoedig mogelijk naar het sociaal minimum verhogen. Ontraden;
- Motie van het lid [Van Eijk](#) over een onderzoek naar aard en omvang van de gemeentelijke minimaregelingen en het effect daarvan op armoedeval en marginale druk. Oordeel Kamer;
- Motie van het lid [Van Eijk](#) over bezien hoe lokale regelingen en kwijtscheldingen kunnen worden meegenomen in de volgende herijking van het pakket aan basisbehoeften en de bijbehorende minimumbedragen. Oordeel Kamer;
- Motie van het lid [Welzijn c.s.](#) over een onderzoek naar de consequenties van het opheffen van het voorbehoud ten aanzien van artikel 26 van het Kinderrechtenverdrag. Oordeel Kamer;
- Motie van de leden [Welzijn en Ceder](#) over het omdraaien van de toerekenvolgorde van schulden waarbij de overheid de schuldeiser is, zodat de openstaande schuld eerst wordt afbetaald. Oordeel Kamer;
- Motie van het lid [Welzijn](#) over een pilot bij gemeenten en waterschappen om de vermogensgrenzen bij de kwijtschelding van belastingen gelijk te trekken. Aangehouden.

Stemmingen zijn op dinsdag 12 november.

Tweeminutendebat: Gezond en veilig werken

Moties ingediend tijdens het debat:

- [25883-505 Motie d.d. 6 november 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van het lid Kisteman c.s. over een voor het mkb werkbare wijze van werken met gevaarlijke stoffen. Oordeel Kamer;
- [25883-506 Motie d.d. 6 november 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van het lid Kisteman c.s. over de vereenvoudiging van de RI&E-verplichtingen. Oordeel Kamer;
- [25883-507 Motie d.d. 6 november 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van het lid Kisteman c.s. over de dertigjarige verjaringstermijn voor asbestslachtoffers. Spreek uit motie, de staatssecretaris neemt kennis;
- [25883-508 Motie d.d. 6 november 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van het lid Flach c.s. over de samenwerking met ATR om de regeldruk te verminderen. Oordeel Kamer;
- [25883-509 Motie d.d. 6 november 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van de leden Van Kent en Patijn over de bindende afspraken met Schiphol zodat de maximale til norm conform de NIOSH-methode nageleefd wordt. Oordeel Kamer;
- [25883-510 Motie d.d. 6 november 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van de leden Patijn en Van Kent over B2-taallessen voor personeel dat met gevaarlijke stoffen werkt. Ontraden;
- [25883-511 Motie d.d. 6 november 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van de leden Patijn en Van Kent over de uitbreiding van de meldingsplicht voor arbeidsongevallen. Oordeel Kamer.

Wetgevingsoverleg: Wet tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek

Op donderdag 7 november heeft het wetgevingsoverleg plaatsgevonden over de wetwijziging van de Participatiewet inzake een tijdelijke regeling voor een tegemoetkoming in verband met de alleenverdienersproblematiek.

Betoog Kamerleden

Flach (SGP) spreekt in het debat zijn zorgen uit over het onrecht dat eenverdieners is aangedaan doordat ze geen toeslagen kregen, wat veel gezinnen in armoede bracht. Hij wijst op de lange tijd die het kostte voordat de overheid dit probleem erkende en actie ondernam. Hoewel het kabinet nu stappen zet met een tijdelijke regeling vanaf 2025 en een fundamentele herziening in 2028, dringt Flach aan op snellere oplossingen. Hij vraagt de staatssecretaris om gemeenten meer mogelijkheden te geven om eenverdieners in armoede te ondersteunen, ook als zij boven het bestaansminimum zitten. Daarnaast vraagt hij aandacht voor het beter bereiken van deze huishoudens en een vereenvoudiging van het stelsel, waarbij het huishoudinkomen als basis kan dienen.

Welzijn (NSC) benadrukt dat het essentieel is om nauwkeurig te bepalen wie precies in aanmerking komt voor de tijdelijke regeling, zodat alle 17.000 huishoudens die onder het bestaansminimum dreigen te komen effectief worden geholpen. Ze vraagt de staatssecretaris om duidelijkheid over welke groepen momenteel buiten de boot vallen en verzoekt om uitbreiding van de doelgroep indien nodig. Verder vraagt ze om extra maatregelen vanuit de gemeenten om ervoor te zorgen dat iedereen die recht heeft op deze regeling, ook daadwerkelijk bereikt wordt, mede gezien het risico dat veel mensen hun rechten niet kennen of aanvragen. Ook benadrukt Welzijn het belang van goede informatievoorziening en juicht ze het besluit toe om geen terugvorderingen te doen, wat stress voorkomt bij deze kwetsbare groep.

De Kort (VVD) benadrukt dat gemeenten een cruciale rol spelen in de uitvoering van de tijdelijke regeling voor inkomensondersteuning, met name in het bereiken van alle huishoudens die recht hebben op deze steun. Hij vraagt de staatssecretaris hoe deze erop toeziet dat gemeenten effectief en zorgvuldig de uitkering verstrekken en welke communicatie hierover plaatsvindt. Hoewel hij erkent dat de huidige oplossing een "pleister" is, roept hij op tot een fundamentele herziening van het belasting- en toeslagensysteem, zodat werken altijd financieel loont en armoedeval-constructies worden vermeden.

Lahlah (GL-PvdA) uit zorgen over de uitvoeringslast voor gemeenten bij de tijdelijke tegemoetkoming voor alleenverdieners, zoals huishoudens met één uitkering. Hoewel gemeenten een lijst van rechthebbenden ontvangen van de Belastingdienst, is deze vaak verouderd en onvolledig, wat betekent dat gemeenten zelf aanvullende aanvragen moeten verwerken en controleren. Lahlah vraagt de staatssecretaris naar maatregelen om deze werklast te beperken en of gemeenten hiervoor worden gecompenseerd. Ze pleit ook voor een proactieve aanpak, waarbij de staatssecretaris bijvoorbeeld brieven stuurt om huishoudens te informeren over hun recht op steun, zodat mensen die mogelijk niet op de lijst staan alsnog geholpen worden. Ook benadrukt Lahlah het belang van een grondige evaluatie om te controleren of de tegemoetkoming de juiste huishoudens bereikt.

De Jong (PVV) steunt de tijdelijke regeling waarmee gemeenten alleenverdieners kunnen compenseren om hen boven het bestaansminimum te brengen. Gemeenten krijgen hiermee de ruimte om tussen 2024 en 2027 een vaste tegemoetkoming uit te keren aan de getroffen huishoudens. De PVV uit echter zorgen over de nauwkeurigheid van deze regeling, omdat de standaard tegemoetkoming niet bij alle situaties volledig aansluit. Daarom vraagt hij aan de staatssecretaris hoe

gemeenten kunnen worden ondersteund bij het bepalen van passende bedragen en verzoekt om nauwkeurige monitoring van deze regeling, inclusief periodieke updates aan de Kamer. Ook dringt De Jong erop aan dat de tijdelijke regeling echt tijdelijk blijft en dat er hard wordt gewerkt aan een structurele oplossing, gepland voor 2028.

Problematiek

De staatssecretaris benadrukt dat het kabinet samen met gemeenten een tijdelijke regeling wil invoeren om de "alleenverdienersproblematiek" aan te pakken. Het probleem, dat jaarlijks 6.000 huishoudens onder het bestaansminimum plaatst, komt door de onbedoelde wisselwerking tussen inkomensondersteunende regelingen zoals uitkeringen en toeslagen. Gemeenten zullen een belangrijke rol spelen bij het verstrekken van deze tijdelijke tegemoetkoming zonder terugvordering, wat de uitvoering eenvoudiger maakt. De structurele oplossing, gepland voor 2028, hangt echter af van de IT-capaciteit van de Belastingdienst, iets wat het kabinet in overleg met de VNG heeft afgestemd om te garanderen.

Tijdelijke regeling

De tijdelijke regeling is opgesteld om huishoudens te ondersteunen die door de complexiteit van het stelsel minder inkomen hebben dan het bestaansminimum, met name alleenverdieners die minder ontvangen dan als zij in de bijstand zouden zitten. Gemeenten spelen een belangrijke rol bij de uitvoering: zij verstrekken de tegemoetkoming aan deze huishoudens. De staatssecretaris heeft toegezegd om in overleg met de VNG en gemeenten te monitoren of de regeling de beoogde doelgroep bereikt, waarbij het CBS helpt met de controle van de uitbetalingen. Bij eventuele hiaten kunnen huishoudens bovendien een aanvullende aanvraag voor bijzondere bijstand indienen.

Uitvoering

In de uitvoering van de tijdelijke regeling werken de staatssecretaris en gemeenten nauw samen, ondersteund door de VNG. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitbetaling van de tegemoetkoming en voor het bereiken van de beoogde doelgroep, namelijk de alleenverdieners. Om niet-gebruik te verminderen en mensen beter te informeren, werken de staatssecretaris en de VNG met Divosa en andere partijen die dicht bij de burger staan. De VNG ondersteunt gemeenten ook om administratieve lasten te beperken en zorgt ervoor dat er voldoende financiële compensatie is. Monitoring vindt plaats in samenwerking met het CBS en de staatssecretaris rapporteert regelmatig aan de Kamer over de voortgang en bereik van de regeling.

Moties en amendementen

Flach diende een [motie](#) in die de regering verzocht om overleg met gemeenten over maatregelen om armoede onder eenverdieners tegen te gaan. De staatssecretaris gaf aan dit overleg te steunen, maar zonder de gemeenten verplicht aanbevelingen op te leggen, waardoor de motie uiteindelijk oordeel Kamer kreeg. Welzijn diende twee moties in, waarvan [de eerste](#) om te onderzoeken of de doelgroep van 6.000 huishoudens correct is, zonder een financiële claim te maken. De staatssecretaris stemde in met deze motie, mits er geen directe financiële verplichtingen werden toegevoegd. [Haar tweede motie](#), over het behouden van de toeslag voor mensen in schuldsanering, werd echter ontraden, omdat het niet binnen de bevoegdheden van de regering valt. Er werd ook gediscussieerd over amendementen, waarbij de staatssecretaris het amendement van mevrouw Welzijn over de aanvragetermijn en evaluatiebepaling ontraadde, vanwege praktische bezwaren en de verwachte vertragingen.

Toezeggingen

- [Onderzoek naar de doelgroep](#): er wordt onderzocht of de groep van 6.000 huishoudens goed is gedefinieerd en of er andere huishoudens met dezelfde problematiek zijn die niet onder de regeling vallen, met terugkoppeling in het voorjaar van 2025.
- [Evaluatie van bereikte huishoudens](#): er komt een evaluatie om te bepalen of alle beoogde huishoudens zijn bereikt, met bijsturing indien nodig, als onderdeel van een bredere rapportage over armoede en schulden.
- [Terugkoppeling aan gemeenten](#): in een voortgangsrapportage zal de staatssecretaris terugkoppeling geven over gesprekken met gemeenten en de voortgang van het bereiken van de doelgroep.
- [Informatie over hoogte van tegemoetkoming](#): de Kamer wordt per brief geïnformeerd zodra de hoogte van de tegemoetkoming is vastgesteld.

Rondetafelgesprek: Hervormingsagenda Jeugd

Maandag 4 november hield de vaste commissie VWS een rondetafelgesprek over de Hervormingsagenda Jeugd in aanloop naar het debat over het begrotingsdeel Jeugd dat op 11 november plaats zal vinden. Voorafgaand hadden leden van de vaste commissie in een paar besloten bijeenkomsten op informele wijze gesproken met ervaringsdeskundigen, zowel kinderen als ouders. Vandaar dat in dit openbare gesprek vertegenwoordigers van organisaties en wetenschappers aan het woord kwamen. Namens de Kamer namen aan het gesprek deel: Westerveld (GL/PvdA, vz.), Rijkers (BBB), Crijns (PVV), Bruyning (NSC) en Van den Hil (VVD).

Blok 1

In het eerste blok kwamen vier mensen aan het woord: Arne Popma (afdelingshoofd Kinder- en Jeugdpsychiatrie, Amsterdam UMC), Maaïke van der Aar (FNV Zorg en Welzijn), Ellis ter Beek (de Nederlandse ggz) en Nathalie Kramers (voorzitter van de VNG-Commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs en wethouder te Leeuwarden).

Popma benadrukte dat de Hervormingsagenda onderdeel is het hele complex rondom (jeugd)zorg. Hij pleitte er voor dat het kabinet niet te eng te kijkt maar in zijn beleid rekening houdt met zaken als preventie, onderwijs en *health in all policies*. Wat daar gebeurt heeft invloed op de jeugdzorg en vice versa. Het viel hem op dat in de huidige plannen de woorden 'kind' en 'preventie' amper voor kwamen. Van der Aar was de enige die fundamentele kritiek had op de Hervormingsagenda. Ze benadrukten dat de werkenden in de jeugdzorg steeds wanhopiger worden. Volgens haar is de Hervormingsagenda geen antwoord op de huidige problematiek. Als er al bezuinigd moet worden, dan op bureaucratie. Daar valt volgens haar nog veel winst te behalen. De afgelopen jaren is vergeefs geprobeerd van bovenaf daar wat aan te doen. Daarom moet het nu van onderop geprobeerd worden, door werknemers en werkgevers.

Ter Beek ziet vooruitgang in de Hervormingsagenda. Als voorbeelden noemt ze de afbouw van Jeugdzorg+ en regionale teams. Ze is er voor niet alleen landelijk ontwikkelingen te monitoren maar ook regionaal. Dan zal duidelijk worden dat er ongelijkheid is in Nederland in de manier waarop kinderen hulp krijgen.

Kramers stelde dat gemeenten zeer gemotiveerd zijn om zorg te dragen voor goede jeugdzorg waar dat nodig is. Daarom werken ze mee aan de Hervormingsagenda. Uit onderzoek dat de staatssecretaris binnenkort naar de Kamer zal sturen blijkt dat gemeenten in 2023 en 2024 honderden miljoenen te kort komen. Als deze trend zich voortzet hebben zij een zeer groot probleem, zelfs als de veronderstelde effecten van de Hervormingsagenda hun werk doen. Binnen het kader van de Hervormingsagenda is het nodig te komen tot inperking van de reikwijdte, daarbuiten is het nodig te investeren in beleidsvelden als onderwijs, zorg en preventie. Begin volgend jaar komt een zwaarwegend advies van de Deskundigencommissie over compensatie door het rijk van tekorten van gemeenten in '23 en '24. Kramer riep de Kamer op het kabinet daarin te stimuleren en ook om bij het kabinet aan te dringen de situatie na 2025 onder ogen te zien.

In de vragenronde kwamen een paar interessante punten naar voren. Van der Aar (FNV) antwoordde op een vraag van Bruyning dat ze geen voorstander is van regionale inkoop. De democratische legitimatie van een regionale organisatie is lastig en het lost de huidige problemen van gemeenten niet op. Ze vindt dat er landelijke regie op inkoop moet komen. Ter Beek merkt nog op dat elke regio zijn eigen inkoopmodel heeft, waardoor samenwerking niet zo gemakkelijk is. Crijns wilde van Kramers weten hoe de reikwijdte ingeperkt kan worden. Volgens Kramers is dat in de eerste plaats een taak van de wetgever, waar gemeenten wel over willen meedenken. Zo zou ondersteuning van ouders of van de school niet in een individuele zorgplicht omgezet moeten worden. Dat zou in collectieve regelingen moeten. Maar elke scheidslijn roept weer vragen op. Van den Aar vindt dat je moet kiezen: of je beperkt de reikwijdte of je doet dat niet. Maar nu merken werkenden in de zorg dat gezegd wordt dat de reikwijdte wordt ingeperkt maar dat ze toch alles moeten blijven doen. Dat werkt niet. Ter Beek ziet een oplossing in een aanbod dat geen specialistische jeugdzorg is; bezuinig niet alle preventie weg. Popma is er voor de hoogst opgeleide professional vooraan te zetten, dat is in het wijkteam van de gemeente. Het wijkteam heeft de moeilijkste taak, namelijk triageren: wie heeft welke hulp nodig en wie niet? De kwaliteit van de afweging die zij maken is het belangrijkste. Westerveld vraagt Kramer of er met het kabinet harde afspraken zijn gemaakt over wat er met het advies van de Commissie van Wijzen gebeurt. Het is een zwaarwegend advies, volgens Kramers, dus niet bindend. Voor de VNG weegt het advies zeer zwaar. Ze hoopt dat de Commissie gemeenten door de bocht heen helpt, zodat ze volgend jaar niet weer hetzelfde gesprek moeten voeren.

Blok 2

In het laatste blok spraken dr. Sharon Stellaard (gepromoveerd op het thema jeugdzorgbeleid), prof. dr. Annemiek Harder (bijzonder hoogleraar wetenschappelijk onderbouwde jeugdzorg en onderwijs), Anne Pelzer MHA (Kinder- en jeugdpsychiater met specialisatie crisispsychiatrie) en Ine Aasted-Madsen (Algemeen directeur Tobas Jeugdhulp).

Stellaard houdt een betoog waarin ze benadrukt dat ons huidige jeugdzorgstelsel aan het begin van de vorige eeuw in elkaar is gezet, in een heel andere tijd. Sindsdien probeert de overheid met steeds ineffectievere, maar steeds duurdere, reparaties, de machine gaande te houden. De vraag is echter of er nu niet een compleet nieuw systeem moet komen. Toegesneden op deze tijd en toekomstbestendig. Harder ziet een paar inconsistenties in de manier waarop de Hervormingsagenda wordt uitgevoerd. De toename in de jeugdzorg zet hem namelijk in de ambulante zorg. Die moet je dus terugdringen – met strenge triage – maar dat gebeurt nu niet. Ook moet de residentiële jeugdzorg niet afgebouwd worden, maar verbeterd. Het gaat niet alleen om groepsverkleining maar ook om een cultuuromslag. Dat laatste kost tijd. Maar er blijven per slot van rekening kinderen die deze vorm van zorg nodig hebben.

Pelzer signaleert dat de jeugdhulp te versnipperd is. Gemeenten zijn niet bij machte daar wat aan te doen. Zij ziet ook dat alle zorgkosten zich concentreren op 20% van de bevolking, ook bij de jeugdhulp. Daarom is preventie en eerstelijnszorg van belang en een domeinoverstijgende aanpak: wonen, financiën en onderwijs. Voor gemeenten is de jeugdzorg een open einde regeling, terwijl ze weinig instrumenten hebben meer inkomsten te verwerven. Daarom is een vorm van recentralisatie nodig óf gemeenten moeten de ruimte krijgen eigen beslissingen te nemen. Dat laatste betekent wel dat je lokale verschillen accepteert. Aasted-Madsen geeft veel praktijkvoorbeelden hoe regelgeving en werkwijzen de jeugdzorg dwars kunnen zitten. Ze roept de Kamer op een einde te maken aan de 18-/18+ overgang. De knip is nu te hard. Tot 18 lukt het met veel moeite en geld jongeren op de rit te krijgen. Na hun 18^e hoeven ze maar een paar maanden tussen stelsels in te zitten, bijv. omdat het een maand of drie duurt voordat ze studiefinanciering krijgen, en ze raken in de schulden of zelfs dakloos. Dan is alle voorgaande werk voor niets geweest.

Bruyning vraagt Stellaard of zij een doorkijk kan geven naar 2028. Ze antwoordde als volgt. Wat is het volgende cijfer in de reeks 3, 6, 9? U zegt 12? Dat snap ik. De staatssecretaris zegt 8. Dat zie ik niet. Rijkers vraagt aan alle vier hoe te beginnen met de stelselvernieuwing. Harder wil de ambulante jeugdzorg inperken; dat vergt een goede triage. Stellaard zoekt het in behoorlijk bestuur. Hoe zorgvuldig is deze wetgeving tot stand gekomen? Is dit stelsel het antwoord op het probleem dat we hebben? Pelzer zou vorm en inhoud complementair maken. Aasted zou diverse beleidsterreinen ontschotten om tot maatwerk te kunnen komen.

Tweede termijn wetgevingsoverleg Wet aanpassing termijnen en nabestaandenregeling hersteloperatie toeslagen

Woensdag 6 november vond de tweede termijn plaats van het wetgevingsoverleg over de Wet aanpassing en nabestaandenregeling hersteloperatie toeslagen. Meerdere Kamerleden gaven aan de informatie die, zeker de afgelopen dagen op hen is afgekomen, te moeten verwerken. Donderdag 7 november is een commissiedebat over de Hersteloperatie kinderopvangtoeslag en ter voorbereiding hierop hebben de leden verschillende gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers en ervaringsdeskundigen. Daarnaast kwam er vandaag ook nog een brief van staatssecretaris Nora Achahbar over een Spoedadviescommissie en een pilot "Totaalherstel". Kamerleden hadden amper de tijd gehad om deze brief goed tot zich te nemen omdat er dus gesprekken plaatsvonden.

De VNG heeft, naar aanleiding van de brief van 6 november, de woordvoerders Financiën nog van [inbreng](#) voorzien. De VNG heeft laten weten met belangstelling kennis te hebben genomen van de brief van staatssecretaris Nora Achahbar waarin zij onder andere de instelling van een spoedcommissie aankondigt om te onderzoeken op welke wijze de uitvoering van de hele hersteloperatie kinderopvangtoeslag kan worden versneld en verbeterd. De VNG heeft dit voorjaar samen met gemeenten, het rijk en ouders al [een verkenning](#) uitgevoerd naar de knelpunten én verbetermaatregelen ontwikkeld voor de hulp vanuit gemeenten: de 'brede ondersteuning'. Deze verkenning geeft grotendeels antwoord op de vragen die voorliggen bij de commissie. De VNG gaat daarom graag in gesprek.

Zoals de VNG ook aangeeft in haar bericht van 6 november, is de brede ondersteuning maatwerk. Gemeenten willen dit maatwerk graag geven maar ook ouders gaven dit voorjaar al aan dat ze behoefte hebben aan duidelijkheid over hoe de hulp werkt, hoe lang betrokkenen daar recht op hebben en hoe deze hulp wordt aangeboden.

De voorgestelde verbeteringen zijn verwerkt in het wetsvoorstel Wet aanpassing termijnen en nabestaandenregeling.

Brede ondersteuning

Van Eijk (VVD) begint haar betoog met het overbrengen van grote zorgen over de brede ondersteuning. Dinsdag waren er gesprekken geweest met onder andere de BAC en de Rijnlandse Alliantie. Zij hebben grote zorgen over de brede ondersteuning. Zorgen zitten vooral in de termijn van 2 jaar voor brede ondersteuning die nu in de wet staat.

Ook Dijk (SP) heeft moeite met de 2 jaar termijn voor de brede ondersteuning. Uit de gesprekken van de afgelopen dagen heeft ook hij meegekregen dat 2 jaar te rigide is en dat mensen ook na die 2 jaar nog in aanmerking moeten kunnen komen voor brede ondersteuning. Vijlbrief (D66) wil weten of die 2 jaar een financiële kwestie is. Hij vraagt of de SPUK dan wellicht afloopt en dat daarom aan 2 jaar wordt vastgehouden.

Heite (NSC) hoort zowel succesvolle als niet succesvolle verhalen over de brede ondersteuning. Ze kondigt een motie aan die zich richt op de niet succesvolle verhalen en de 2 jaar termijn voor brede ondersteuning. De motie verzoekt de staatssecretaris om actief in gesprek te blijven met de VNG en de gemeenten over de knelpunten in de brede ondersteuning, en indien nodig, zorg te dragen voor een zekere uniformering, inkadering en standaardisatie, met inachtneming van de nodige ruimte die nodig is voor individuele omstandigheden. Ook verzoekt de motie de staatssecretaris, binnen de bestaande budgettaire kaders, om een team in te richten dat de gemeenten ondersteunt en helpt om dit doel te bereiken én om na 1 jaar een evaluatie op te leveren over de toereikendheid en effectiviteit van de brede ondersteuning.

Heite wil ook van de staatssecretaris horen dat de termijn van 2 jaar pas in werking treedt als de wet in werking is. Ze heeft signalen dat er gemeenten zijn die nu al brieven schrijven dat de 2 jaar bijna om is. Staatssecretaris Achahbar bevestigt dat de 2 jaar voor brede ondersteuning pas in werking treedt als de wet in werking is.

Van Dijk (CDA) wil dat de 2 jaar voor brede ondersteuning wordt opgerekt. Ze heeft hiervoor ook een amendement ingediend. Er zitten nu nog te veel ouders in het proces voor financieel en emotioneel herstel en dat kan langer duren, aldus Van Dijk. Ze zou graag zien dat het financiële herstel parallel loopt met de brede ondersteuning. Ze snapt, net als Rijkers (NSC) dat gemeenten behoefte hebben aan een afbakening en dat gemeenten nu overvraagd worden. Maar als dat laatste zo is dan vindt ze dat de staatssecretaris daar het gesprek over moeten voeren met gemeenten. Van Dijk en Rijkers vinden dat de staatssecretaris nu het systeem aanpast aan gemeenten en het zou juist zo moeten zijn dat de ouders centraal staat in dit proces.

Staatssecretaris Achahbar geeft aan niet te willen tornen aan de 2 jaar. De 2 jaar geeft volgens haar duidelijkheid aan alle betrokkenen en gemeenten kunnen hun processen hier op organiseren. Het plan van aanpak ligt er binnen 2 jaar en de hulpverlening die daar uit voortkomt, kan langer dan 2 jaar duren, aldus Achahbar. Ze noemt als voorbeelden een opleiding of psychische hulp, dit loopt door als dat langer dan 2 jaar loopt. Ze zegt ook dat ouders niet opeens worden losgelaten na 2 jaar. Er komt een warme overdracht naar de reguliere hulpverlening. Ook wijst de staatssecretaris op de hardheidsclausule in de wet. Die geeft ouders ook houvast voor na die 2 jaar.

Naar aanleiding van de vraag van Vijlbrief over de duur van de SPUK laat ze weten dat de SPUK tot en met 2027 loopt, met een mogelijkheid tot een verlenging van 2 jaar. Kamerleden vinden dit nog meer reden om de 2 jaar termijn te verlengen aangezien de financiën ook geregeld zijn. De staatssecretaris ziet weinig ruimte om de 2 jaar aan te passen maar is wel bereid de motie die oproept om na 1 jaar de brede ondersteuning te evalueren, oordeel Kamer te geven. Een deel van de Kamer lijkt nog niet overtuigd te zijn dat de termijn van 2 jaar verstandig is om te handhaven in de wet.

Spoedadviescommissie

Vlottes (PVV) vraagt de staatssecretaris om nadere uitleg over de brief. Hij wil weten wat de spoedadviescommissie gaat doen anders dan de knelpunten die eerder al zijn gesignaleerd door onder andere de Raad van State. Hij wil vooral weten wat de staatssecretaris nou zelf gaat doen en ervoor zorgt dat door weer een commissie en pilot er geen vertraging optreedt. Dijk (SP) komt tijdens het commissiedebat Hersteloperatie terug op de brief en de spoedadviescommissie. Hij wil de staatssecretaris al wel vast meegeven dat hij niet snapt waar die commissie voor nodig is.

De staatssecretaris zegt geen vertraging te willen bewerkstelligen met de commissie maar ze wil wel dat er een onafhankelijk oordeel komt over de knelpunten.

Donderdag 7 november praten ze uitgebreider over de spoedadviescommissie.

Dinsdag 12 november wordt er gestemd over de wet, het amendement en de ingediende moties.

Alle moties hebben Oordeel Kamer gekregen. Het amendement is ontraden.

Amendement

- [Amendement van het lid Inge van Dijk over de brede ondersteuning niet beëindigen zolang de financiële compensatie nog niet is afgerond](#)

Moties

- [Motie van het lid Stultiens c.s. over zeer coulant en ruimhartig omgaan gaan met bezwaren die buiten de nieuwe termijn van zestien weken worden ingediend.](#)
- [Motie van het lid Heite c.s. over binnen de bestaande budgettaire kaders een team inrichten dat gemeenten ondersteunt bij de brede ondersteuning.](#)
- [Motie van de leden Dijk en Vijlbrief over de gevolgen van wetgeving voor herstel van het kinderopvangtoeslagschandaal uitvoerig met een grote groep gedupeerde ouders bespreken.](#)
- [Motie van het lid Inge van Dijk c.s. over na de eerste tien dossiers rapporteren over de bevindingen en positieve bevindingen implementeren binnen de bestaande herstelroutes.](#)

Commissiedebat Hersteloperatie kinderopvangtoeslag

De leden Ergin (DENK), Vlottes (PVV), Heite (NSC), Vijlbrief (D66), Rijkers (BBB), Dijk (SP), Van Dijk (CDA, mede namens de CU), Stultiens (GroenLinks-PvdA) en Eijk (VVD) gingen donderdag 7 november in debat met staatssecretaris Achahbar over de voortgang van de hersteloperatie kinderopvangtoeslag. De Kamerleden hadden meerdere dagen van gesprekken met gedupeerden achter de rug. Ook spraken ze onder andere met de BAC, Stichting Gelijkwaardig Herstel en de Rijnlandse Alliantie.

Het debat richtte zich op de brief van 6 november waarin de staatssecretaris een spoedadviescommissie en een pilot totaalherstel aankondigde, de verschillende schaderoutes, dossiers en bezwaren, brede ondersteuning en emotioneel herstel.

Alle aanwezige Kamerleden maken zich grote zorgen over de hersteloperatie. Het gaat te traag, er wordt nog te veel uitgegaan van wantrouwen, niet de mensen maar het systeem staat centraal en er zijn zoveel regelingen en commissies dat mensen door de bomen het bos niet meer zien. De staatssecretaris erkent dat het op onderdelen nog niet goed gaat: er zijn veel regelingen en commissies, aanbevelingen worden niet opgevolgd en de ouder staat nog steeds niet centraal. In haar inleiding zegt Achahbar dat de gedupeerden geen nummers zijn maar dat ze wil dat ze worden gezien als mensen van vlees en bloed, dat ze gelooft in gerechtigheid en empathie en dat gedupeerden recht hebben op alle steun, niet alleen herstel van financiële schade maar ook van emotioneel schade.

Spoedcommissie en totaalherstel

Om vertrouwen te herwinnen, de ouder centraal te zetten, te leren van de elkaar en uitvoering te geven aan de knelpunten, wil de staatssecretaris de spoedadviescommissie instellen. Verschillende Kamerleden vragen zich af waarom er weer een commissie en een pilot moet worden toegevoegd aan het palet. Ergin zegt dat er weer tijd verloren gaat op deze manier. Heite heeft dubbele gevoelens bij het instellen van een spoedadviescommissie. Ze wil vooral dat er wat gebeurt. Ook vraagt ze naar de doorzettingsmacht van de commissie. Van Dijk wil dat ouders nog maar naar één loket hoeven voor het totale herstel. Ze wil dat het loket zich richt op zowel financieel als emotioneel herstel en brede ondersteuning, een loket waar geluisterd wordt, met één contactpersoon voor het gezin, op een locatie dicht bij de ouders. Vijlbrief waarschuwt de staatssecretaris voor een nieuwe bureaucratische val waar ze in lijkt te worden gelokt door weer een commissie en weer een pilot. Vijlbrief: "we kennen de knelpunten dus pak ze aan." Ook Rijkers is nog niet overtuigd van een nieuwe commissie, net als Dijk. Van Eijk zegt terughoudend te zijn.

Staatssecretaris Achahbar wil een integralere en menselijkere aanpak in de regio. Ze wil dat de spoedadviescommissie met een voorstel hiervoor komt. Ze snapt dat leden niet zitten te wachten op weer een commissie maar volgens haar is het probleem dat aanbevelingen niet worden opgevolgd. Zij wil een breed gedragen plan waar wel echt uitvoering aan wordt gegeven. Dit plan komt voor de kerst naar de Kamer en wil ze ook met de Kamerleden bespreken.

Volgens de staatssecretaris zijn regelingen destijds in alle paniek en snelheid opgetuigd maar ze vraagt zich af of dit ook past bij wat nodig is. Veel plannen werken niet, maken het ingewikkelder aldus Achahbar. De commissie hoeft wat haar betreft het werk niet over te doen maar moet wel kijken wat werkt, in gesprek met de ouders, kijken hoe good practices kunnen worden gedeeld, hoe de herstelaanpak integraal kan worden aangepakt met de ouder centraal. Op de vraag van onder andere Heite hoe jongeren worden meegenomen in het advies van de commissie, laat Achahbar weten dat ze de commissie zal laten weten dat de jongeren expliciet moeten worden meegenomen in hun advies. Ze wil het instellingsbesluit hiervoor niet aanpassen want dat kost weer tijd en tijd heeft ze niet. Zoals gezegd wil de staatssecretaris een breed gedragen plan dat het vertrouwen heeft van de ouders maar ook van de mensen uit het veld, zoals de gemeenten.

De pilot totaalherstel is voor de staatssecretaris het begin na dat ene loket waar alles samenkomt. Ze begint met de groep nabestaanden en als het werkt, wil ze het daarna uitbreiden met andere groepen. Ook de gemeenten moeten dan onderdeel zijn van dat loket want de brede ondersteuning is een van de loketten zegt ze.

Brede ondersteuning en emotioneel herstel

Ergin vraagt hoe de staatssecretaris emotioneel herstel wil aanpakken. Heite doet namens de jongeren de oproep om de brede ondersteuning te regelen. Uit gesprekken die ze de afgelopen dagen heeft gevoerd, hoort ze terug dat jongeren zich niet gezien en gehoord voelen. Ze ervaren ook niet de brede ondersteuning die bij hun past. Van Dijk vraagt Heite of NSC dan ook wil dat de DUO-schulden van deze jongeren worden kwijtescholden. Heite wil eerst nagaan waarom de brede ondersteuning niet voldoende is en van de staatssecretaris horen wat zij eraan gaat doen om die brede ondersteuning te laten voldoen. Ook Dijk wil dat de studieschulden worden afbetaald. Jongeren hebben studieschuld omdat ze door geld te lenen bij het DUO hun ouders hielpen met eten op de plank, aldus Dijk.

Van Dijk wil van de staatssecretaris weten waarom in sommige gemeenten kinderen/ jongeren 9 maanden moeten wachten op een gesprek met de gemeente.

Rijkers stelt dat toegang voor jongeren voor brede ondersteuning ontbreekt en wil weten hoe de staatssecretaris zorgt dat die deur opengaat.

Staatssecretaris Achahbar zegt continue in gesprek te zijn met kinderen en jongeren. Ze zegt op de hoogte te zijn van de klachten over de brede ondersteuning. Hierover wil ze in gesprek met de VNG. Op de vraag of gemeenten niet proactiever kunnen optreden richting jongeren, kondigt ze aan dat in november een herinneringsbrief uitgaat over de kindregeling. In deze brief zal ook worden gewezen op de brede ondersteuning. Daarnaast zullen gemeenten en UHT binnenkort een flyer verspreiden over het hulpaanbod en contactgegevens delen waar kinderen en jongeren terecht kunnen voor hulp. Daarnaast zet ze in op sociale media en netwerken van jongeren.

Heite vindt dat nog niet proactief genoeg. De staatssecretaris oppert een ondersteuningsteam om gemeenten hierbij te helpen. Vijlbrief vindt dat niet nodig en vraagt de staatssecretaris om ook hierover het gesprek met de VNG te voeren en tot een oplossing te komen. Kijk hoe je kan leren van gemeenten waar het al wel goed gaat want die zijn er ook zegt hij.

De DUO-schulden noemt Achahbar een complex onderwerp. De een heeft een studieschuld en de ander is gestopt met studeren en gaan werken om te helpen. Ze wil daarom ook niet weer een andere regeling hiervoor optuigen. Ze wil dat naar de individu wordt gekeken met een menselijke maat. Ze zal wel de spoedadviescommissie vragen de DUO-schulden mee te nemen in hun opdracht. Ze wil jongeren ook weer perspectief bieden en zet in op mentaal welzijn, onder andere door lotgenotencontact. Ook wil ze helpen bij problematische schulden.

Schaderoutes

Er is veel gesproken over de verschillende schadetrajecten. Kamerleden uiten grootte zorgen over CWS. Het gaat te langzaam, op dit tempo gaat het nog 100 jaar duren. Ook gaat CWS nog steeds te veel uit van wantrouwen. De digitale route wordt de bonnetjesroute genoemd en lijkt helemaal niet te werken. En de route die door ouders wordt gewaardeerd en vertrouwt, de route van de Stichting Gelijkwaardig Herstel (SGH) wordt ondermijnd en door het ministerie dusdanig gecontroleerd dat het lijkt of het werk nog eens dunnetjes wordt overgedaan, aldus verschillende Kamerleden.

De staatssecretaris beaamt dat de CWS-route achterblijft. Er moeten stappen worden bijgezet en de staatssecretaris wil de komende maanden kijken of er onorthodoxe maatregelen moeten worden genomen om te versnellen. SGH wil ze tot een succes maken. Ze blijft in gesprek met SGH en zal de Kamer ook voor het kersreces informeren over het gesprek dat ze met SGH zal voeren over de blokkades die ze ervaren.

Dinsdag 5 november

Moties ingediend bij het begrotingsdebat VRO

De volgende moties zijn aangenomen:

- Motie van het lid De Hoop c.s. over een gesprek met de NPLV-gemeenten om 50% van de vrijkomende woningen in NPLV-gebieden toe te wijzen aan mensen met een maatschappelijk beroep
- Motie van het lid Gabriëls c.s. over voor de Voorjaarsnota een plan voorleggen om de Nationale Grondbank effectief in te zetten voor actieve grondpolitiek
- Motie van het lid Mooiman over een oproep aan gemeenten om geen bovenwettelijke eisen op te leggen aan nieuwbouwwoningen
- Motie van het lid Mooiman c.s. over een blijvende actieve inzet om woningbouw op de locatie Bleizo-West op korte termijn mogelijk te maken
- Motie van het lid Vijlbrief c.s. over de oprichting van gemeentelijke raden van woningzoekenden en een nationale raad van woningzoekenden
- Motie van het lid Peter de Groot c.s. over een gesprek met hypotheekverstrekkers over het aanbieden van hypotheeklen met een looptijd van 40 jaar voor starters en middengroepen tot 35 jaar
- Motie van het lid Peter de Groot c.s. over het aanwijzen van woningbouwlocaties en het slechten van belemmeringen om die locaties te realiseren
- Motie van het lid Peter de Groot c.s. over het bundelen van buitenstedelijke locaties om die versneld voor woningbouw aan te kunnen wenden
- Motie van het lid Vedder c.s. over met een conceptbeleidsregel meergeneratiewonen mogelijk maken wanneer er nog geen zekerheid is over een toekomstige mantelzorgrelatie
- Motie van het lid Welzijn c.s. over een digitaliseringsstrategie, een meerjarig informatieplan, een samenhangend datafundament en een monitoringssystematiek voor het volkshuisvestingsbeleid
- Motie van het lid Welzijn c.s. over het wettelijk instrumentarium, lerend van de Crisis- en herstelwet, optimaal benutten voor de versnelling van woningbouwprojecten
- Motie van het lid Beckerman c.s. over in gesprek gaan met Cooplink over nog bestaande belemmeringen voor wooncoöperaties
- Motie van het lid Wijnen-Nass over aanvullende methoden onderzoeken om meer betaalbare huurwoningen te realiseren
- Motie van het lid Wijnen-Nass c.s. over meer aandacht voor de huisvestingsopgave van lokale jongeren en starters in landelijk gebied en voormalige krimpregio's
- Motie van het lid Wijnen-Nass c.s. over een juridisch kader voor permanente bewoners van recreatiewoningen
- Motie van de leden Wijnen-Nass en Gabriëls over in de uitwerking van de Nota Ruimte provincieoverstijgend naar ruimtelijke ontwikkelingen en arrangementen kijken
- Motie van het lid Flach c.s. over het probleem van weeskinderen die een koopwoning met hypotheek erven in kaart brengen en oplossen
- Motie van het lid Flach c.s. over bij de uitwerking van de realisatiestimulans actief sturen op betaalbare woningen voor starters en ouderen
- Motie van de leden Grinwis en Meulenkamp over de juridische haalbaarheid toetsen van een experiment om langdurige beroepsprocedures te voorkomen door middel van een voortoets naar Duits model

- [Motie van het lid Grinwis c.s. over de toepassing van fabriekswoningen stimuleren en komen tot een taskforce voor industriële woningbouw](#)
- [Gewijzigde motie van het lid Meulenkamp c.s. over een wetsvoorstel voor nieuwe griffierechtcategorieën om de instroom van hogerberoepszaken in bouwzaken terug te brengen \(t.v.v. 36600-XXII-32\)](#)
- [Gewijzigde motie van het lid Vedder c.s. over een plan van aanpak om de aanpassing van de staatssteunregels te benutten voor de middenhuur \(t.v.v. 36600-XXII-35\)](#)
- [Gewijzigde motie van de leden Peter de Groot en Grinwis over een gesprek met externe fondsen, NHG en verzekeraars over een forse uitbreiding van het revolverend fonds \(t.v.v. 36600-XXII-29\)](#)

Moties ingediend bij het begrotingsdebat VWS

De volgende moties zijn aangenomen:

- [Motie van het lid Rijkers-Oosterkamp c.s. over een gesprek met Ambulancezorg Nederland over meer transparantie over de aanrijtijden per gemeente](#)
- [Motie van de leden El Abassi en Ouwehand over de behandelmogelijkheden voor MS-patiënten in Nederland uitbreiden zodat zij niet langer afhankelijk zijn van zorg in het buitenland](#)
- [Motie van de leden Diederik van Dijk en Bushoff over met de gereserveerde middelen uit het IZA de ic-capaciteit alsnog tot 1.150 bedden opschalen](#)
- [Motie van het lid Diederik van Dijk c.s. over massadonatie door Nederlandse donoren via buitenlandse spermabanken of fertiliteitsklinieken in woord en daad actief ontmoedigen](#)
- [Motie van het lid Bikker c.s. over ervoor zorgen dat de uitvoerders van de publieke gezondheidszorg ook bij alternatieve financiering het pakket uit het programma pandemische paraatheid kunnen uitvoeren](#)
- [Motie van het lid Bikker c.s. over extra investeren in de vijf nationale herinneringscentra](#)
- [Motie van de leden Eerdmans en Krul over een plan de campagne en maatregelen om gezondheidsproblemen bij jongeren door het gebruik van sociale media tegen te gaan](#)
- [Motie van het lid Eerdmans over in het reguliere overleg met het OM aangeven dat de strafrechtelijke aanpak van zorgfraude prioriteit heeft](#)
- [Motie van het lid Rijkers-Oosterkamp over in de toegezegde visie op de marktwerking expliciet de beperkte politieke invloed op ziekenhuizen en de gevolgen daarvan voor de zorg in de regio's adresseren](#)
- [Motie van de leden Rijkers-Oosterkamp en Krul over regie houden op de ontwikkeling van gebruiksvriendelijke systemen voor patiëntgegevens](#)
- [Motie van het lid Bikker over in het beleid en de wet- en regelgeving ernaar streven dat elke Nederlander terecht kan bij een huisarts in de buurt](#)
- [Motie van de leden Eerdmans en Diederik van Dijk over samen met de relevante stakeholders een plan opstellen om AI op de werkvloer te benutten](#)

Datum	Onderwerp	Soort overleg
11-11-2024	Begroting OCW: Cultuur	WO
11-11-2024	Begroting BZK, EZ, J&V: Digitalisering.	WO
11-11-2024	Begroting VWS: Jeugd	WO
12-11-2024	Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-stelsel)	CD
13-11-2024	Laaggeletterdheid	CD
13-11-2024	Bijdrage landbouw aan klimaatneutraliteit in 2050	TB
14-11-2024	Regels omtrent productie, transport en levering van warmte (Wet collectieve warmte) (verplaatst van 31 oktober)	IN
14-11-2024	Inbreukprocedure Kaderrichtlijn Water	TB
18-11-2024	Begroting I&W: Water	WO
18-11-2024	Begroting OCW: Emancipatie	WO
21-11-2024	Medische preventie	CD
21-11-2024	Woningbouwopgave en koopsector	CD
21-11-2024	Energiebesparingsplicht bedrijven en instellingen door de Algemene Rekenkamer	TB
25-11-2024	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT)	NO
25-11-2024	Begroting SZW: Integratie en maatschappelijke samenhang	WO
27-11-2024	Gewasbeschermingsmiddelen	CD
27-11-2024	Telecomraad	CD
27-11-2024	Staat van de volkshuisvesting	CD
27-11-2024	Gesprek met het COA	Ges
27-11-2024	Staat van de volkshuisvesting	CD
28-11-2024	Elektriciteitsnet, Energie-infrastructuur & RES	CD
28-11-2024	Basisregistratie personen	CD
02-12-2024	Begroting OCW: Media	WO
02-12-2024	Begroting VWS: Sport en Bewegen	WO
03-12-2024	Klokkenluiders	CD
04-12-2024	Stikstof, NPLG en natuur	CD
04-12-2024	Kernenergie	CD
04-12-2024	Integraal Zorgakkoord	CD
05-12-2024	Fossiele subsidies	CD
05-12-2024	Jeugdbescherming	CD
05-12-2024	Gesprek met regioburgemeesters over Manifest Lokaal Gezag 2024	Ges

05-12-2024	Gesprek met de IND	Ges
10-12-2024	Modernisering Wetboek van Strafvordering	TB
11-12-2024	Sociaal minimum Caribisch Nederland	CD
11-12-2024	Terrorisme/extremisme	CD
11-12-2024	Spoor	CD
11-12-2024	Misleidende influencers	RTG
12-12-2024	Waterstof, groen gas en andere energiedragers	CD
12-12-2024	Energieraad	CD
12-12-2024	Inzet algoritmes en data-ethiek binnen de rijksoverheid	CD
12-12-2024	Verkiezingen	CD
17-12-2024	Digitale infrastructuur en economie	CD
18-12-2024	Energiebesparing	CD
18-12-2024	Verkeersveiligheid	CD
19-12-2024	Circulaire economie	CD
19-12-2024	Vreemdelingen en asielbeleid	CD
19-12-2024	Arbeidsmarktbeleid in de zorg	CD
19-12-2024	Online kinderrechten	CD
19-12-2024	Politie	CD
16-01-2025	Participatiewet	CD
16-01-2025	Sturing in het funderend onderwijs	RTG
20-01-2025	Wetboek van Strafvordering (Boek 1) (36327)	WO
22-01-2025	Bestrijding witwassen en terrorismefinanciering	CD
22-01-2025	Gesprek met het Innovation Center for Artificial Intelligence (ICAI) over AI en publiek-private samenwerkingen	Ges
23-01-2025	Wijziging van de Politiewet 2012 in verband met een delegatiegrondslag voor een algemene maatregel van bestuur over de bewapening en uitrusting van buitengewoon opsporingsambtenaren (Kamerstuk 36 395)	WO
23-01-2025	Digitale inclusie	CD
23-01-2025	Kinderopvang	CD
29-01-2025	Bescherming persoonsgegevens en digitale grondrechten	CD

CD	= Commissiedebat	RTG	= Rondetafelgesprek
Ges	= Gesprek	SO	= Schriftelijk Overleg
In	= Inbreng verslag (wetsvoorstel)	TB	= Technische Briefing
NO	= Nota Overleg	FV	= Feitelijke Vragen
Pet	= Petitie	WO	= Wetgevingsoverleg

12 – 14 november (week 46)

DINSDAG

17.00 uur Belastingplan 2025 (Gecombineerd met 36 311 vereenvoudiging van de huurtoeslag)

WOENSDAG

11.00 uur Begrotingsdebat Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp

14.30 uur Belastingplan 2025 (gecombineerd met 36 311) (voortzetting indien nodig)

DONDERDAG

10.15 uur Begrotingsdebat Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp (voortzetting)

19 – 21 november (week 47)

DINSDAG

16.30 uur Begrotingsdebat Buitenlandse Zaken

WOENSDAG

10.15 uur Begrotingsdebat Justitie en Veiligheid

18.30 uur 36 468 Initiatiefvoorstel Van Nispen inzake het Correctief referendum

DONDERDAG

10.15 uur Begrotingsdebat Buitenlandse Zaken (voortzetting)

16.00 uur Begrotingsdebat Justitie en Veiligheid (voortzetting)

26 – 28 november (week 48)

- Begroting Sociale Zaken en Werkgelegenheid
- Begroting Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

3 – 5 december (week 49)

- Stemmingen over alle begrotingen
- Debat over het VN-verdrag voor de rechten van personen met een handicap

10 – 12 december (week 50)

n.n.b.

17 – 19 december (week 51)

n.n.b.

20 december 2024 t/m 13 januari 2025

Kerstreces

14 – 16 januari (week 3)

- 35 968 Archiefwet 2021

21 – 23 januari (week 4)

- 36 446 Wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten
- 35 985 Wet markt en overheid

Hoorzittingen Eurocommissarissen

De kandidaat-eurocommissarissen doorstaan deze week en 12 november hoorzittingen door de commissies van het Europese Parlement. Langzaam wordt duidelijk wie de goedkeuring van het Parlement krijgen. Onderstaande schema geeft een beeld van hoe deze zijn gelopen. Een aantal moeten nog plaatsvinden.

Kandidaat	Functietitel	Bijzonderheden	Conclusie EP
Teresa Ribera Rodríguez (Spanje)	Executive Vice-President for Clean, Just and Competitive Transition	Hoorzitting vindt op 12 november plaats	Nog onbeslist
Henna Maria Virkunnen (Finland)	Executive Vice-President for Tech Sovereignty, Security and Democracy	Hoorzitting vindt op 12 november plaats	Nog onbeslist
Stéphane Séjourné (Frankrijk)	Executive Vice-President for Prosperity and Industrial Strategy	Hoorzitting vindt op 12 november plaats	Nog onbeslist
Kaja Kallas (Estland)	Executive Vice-President for Foreign Affairs and Security Policy	Hoorzitting vindt op 12 november plaats	Nog onbeslist
Roxana Mînzatu (Roemenië)	Executive Vice-President for People, Skills and Preparedness	Hoorzitting vindt op 12 november plaats	Nog onbeslist
Raffaele Fitto (Italië)	Executive Vice-President for Cohesion and Reforms	Hoorzitting vindt op 12 november plaats	Nog onbeslist
Wopke Hoekstra (Nederland)	Commissioner for Climate, Net-Zero and Clean Growth		Goedgekeurd
Marta Kos (Slovenië)	Commissioner for Enlargement		Goedgekeurd
Valdis Dombrovskis (Letland)	Commissioner for the Economy and Productivity, Implementation and Simplification		Goedgekeurd
Piotr Arkadiusz Serafin (Polen)	Commissioner for Budget, Anti-Fraud and Public Administration	Zie tekst onder schema	Goedgekeurd
Olivér Várhelyi (Hongarije)	Commissioner for Health and Animal Welfare	Várhelyi noemde recent MEPs 'idioten', kreeg kritische vragen over zijn positie over vrouwenrechten.	Onbeslist, maandag is een tweede vragenronde.

Andrius Kubilius (Litouwen)	Commissioner for Defense and Space, Lithuania		Goedgekeurd
Jozef Síkela (Tsjechië)	Commissioner for International Partnerships	Síkela had geen makkelijke hoorzitting, hij wekte de indruk niet veel over ontwikkeling te weten.	Goedgekeurd
Costas Kadis (Cyprus)	Commissioner for Fisheries and Oceans	Kadis zaaide ontevredenheid bij de Sociaaldemocraten en Groenen en gaf geen antwoord op vragen over het MFK.	Goedgekeurd
Hadja Lahbib (België)	Commissioner for Preparedness, Crisis Management and Equality	Ondanks controverses vooraf aan de hoorzitting sloeg ze zich er goed doorheen.	Goedgekeurd
Maria Luís Albuquerque (Portugal)	Commissioner for Financial Services and Savings and Investments Union	De hoorzitting viel samen met de winst van Trump, maar dat had weinig invloed.	Goedgekeurd
Magnus Brunner (Oostenrijk)	Commissioner for Internal Affairs and Migration		Goedgekeurd
Jessika Roswall (Zweden)	Commissioner for the Environment, Water Resilience and a Competitive Circular Economy	De hoorzitting ging niet zo goed, omdat Roswall niet zo veel ervaring heeft met de onderwerpen in haar portfolio. Met de overstromingen in Spanje is deze juist nu politiek relevant.	Goedgekeurd
Dan Jørgensen (Denemarken)	Commissioner for Energy and Housing	Jørgensen heeft de taak om energieprijzen naar beneden te brengen. Hij had moeite met vragen over nucleaire energie.	Goedgekeurd
Dubravka Šuica (Croatië)	Commissioner for Mediterranean	De hoorzitting ging vooral over de oorlog tussen Israël en Hamas.	Goedgekeurd
Michael McGrath (Ierland)	Commissioner for Democracy, Justice and Rule of Law	McGrath kreeg meermaals applaus na het beantwoorden van vragen van uiterst rechtse Europarlementariërs.	Goedgekeurd
Ekaterina Zaharieva (Bulgarije)	Commissioner for Startups, Research and Innovation		Goedgekeurd
Apostolos Tzitzikostas (Griekenland)	Commissioner for Sustainable Transport and Tourism	Griekenland heeft de eurocommissaris en commissievoorzitter die bij het transportthema horen.	Goedgekeurd
Christophe Hansen (Luxemburg)	Commissioner for Agriculture and Food		Goedgekeurd

Glenn Micallef (Malta)	Commissioner for Intergenerational Fairness, Youth, Culture and Sport	De hoorzitting ging verrassend goed voor een – naar Europese standaarden – onervaren politicus.	Goedgekeurd
Maroš Šefčovič (Slowakije)	Commissioner for Trade and Economic Security, Interinstitutional Relations and Transparency	Šefčovič was kritisch op China ondanks de ontmoetingen tussen Slowaakse premier Fico en Xi Jinping.	Goedgekeurd

Dit schema is gebaseerd op het volgende artikel: <https://www.politico.eu/article/watch-commissioner-hearings-pro-european-commission-parliament-meps-election-2024/>

Zie ook de analyse van CEMR via [deze link](#).

Hoorzitting Piotr Serafin

De hoorzitting van de Poolse kandidaat-eurocommissaris Piotr Serafin is bij uitstek interessant voor lokale en regionale overheden. Hij reageert onder andere op vragen over het meerjarig financieel kader en geeft zijn visie voor het belang van regio's, waarvan het volgende opvallend is:

- Hij noemt expliciet het belang van regionaal beleid, dat regio's het centrum van cohesiebeleid moeten blijven. Regio's weten het best hoe economische ontwikkeling te plannen, hierover direct te communiceren met de EC en om dit beleid te implementeren. Hij denkt dat regio's dit beter kunnen dan nationale overheden.
- Hij gelooft dat regio's onderdeel moeten zijn van de budgettaire exercitie. Hij ziet het RFF-model niet als basis voor het toekomstig MFK. Hij noemt nadrukkelijk dat het gebrek aan decentrale betrokkenheid bij het RRF, het zwakste punt was in de RRF-benadering.
- Regio's moeten betrokken zijn bij de uitwerking van een mogelijk plan voor nationale hervormingen en hierover direct met de EC in contact staan.
- Het nieuwe budget moet flexibeler en simpeler. We moeten toe naar minder fondsen en programma's en deze fondsen en programma's dienen simpeler te worden en ook binnen programma's meer flexibiliteit. Methodes als 'lump sums' etc. kunnen vaker worden toegepast.
- Het regionaal beleid heeft hervormingen nodig, zodat de programma's worden vereenvoudigd, zodat betere resultaten worden bereikt. Voor 2025 is het doel, dat het niveau van de investeringen stijgen- gelden worden onvoldoende gebruikt.

Kabinetsappreciaties Europese voorstellen (BNC-fiches)

Datum	Relevante BNC-fiches
25-11-2024	Proposal for establishing an application for the electronic submission of travel data ("EU Digital Travel application") and amending Regulations (EU) 2016/399 and (EU) 2018/1726 of the European Parliament and of the Council and Council Regulation (EC) No 2252/2004, as regards the use of digital travel credentials

Consultaties Europese Commissie

Datum	Onderwerp	Type
26-11-2024	Architectuur voor energiezekerheid – geschiktheidscontrole	Evaluatie
28-10-2024	Tussentijdse evaluatie Jaspers - Technische bijstand van de EU voor de Europese regio's	Evaluatie
30-10-2024	EU-regeling voor schoolfruit, -groente en -melk — vermindering van de rapportageverplichtingen	Gedelegeerde verordening
05-11-2024	Energie-efficiëntere gebouwen — portefeuillekader voor het verhogen van leningvolumes voor renovaties (gedelegeerde handeling)	Gedelegeerde verordening
08-11-2024	Afvalverwerking – Wijziging van de Europese afvalstoffenlijst om afgedankte batterijen en afval van de verwerking ervan aan te pakken	Gedelegeerd besluit
24-12-2024	Richtlijn illegale vuurwapenhandel	Voorstel voor een richtlijn

Agenda Europese Comité van de Regio's

Datum	Onderwerp
20/21-11-2024	163e zitting plenaire vergadering Comité van de Regio's
26-11-2024	25e CIVEX-commissievergadering
27-11-2024	25e NAT-commissievergadering
06-12-2024	SEDEC-commissievergadering
10-12-2024	25e ENVE-commissievergadering
11-12-2024	ECON-commissievergadering
12-12-2024	26e COTER-commissievergadering

Het VNG Lobbymemo wordt gemaakt door:

Den Haag: Eric de Rijk, Richard van Vliet, Jesse de Jong-Paavast, Wenneke Koenders en Behzad Sourani
Brussel: Team Europa